

ЖУРНАЛ ВІЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІсячник

ВИХОДИТЬ з липня 1991 р.

БОРИСТЕН

2022 рік

№ 09(370)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІсячник

Якби не ти, вся Україна була б Ізюмським
лісом: пам'яті Андрія Ніколайчука

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.

Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», НТУ «Дніпровська політехніка»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальність за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальність перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: *Надія Сухоніс* Nadejda.Sukhonis@gmail.com

Представництво в Україні:

У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669 Vil- la Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967, USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;

У Румунії : Ritco Virgil STR. 1 Decembrie7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Ro- mania;

У Бразилії: Спільні плани Wira Selanski, Rua General Glicer- io, 400 apt.701, 22245-120

Rio de Janeiro, RJ Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska

У США: Raisa Chejlyk.
4000 S. Biscayne Dr. #213 North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
[facebook.com/borysteninfo](https://www.facebook.com/borysteninfo)

Верстка\дизайн
журнал *CatArt*

реєстрацію
№ 818604 від
2.03.2000

Видавець ФОП
Озеров Г.В.
м.Харків, вул.
Університетська, 3\9
Свідоцтво про державну

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

«Наши втрати»

Пам'яті Гертруди Петрівни Сур...

Серед довголітніх читачів і симпатиків «Бористену» особливе місце посідала Гертруда Петрівна Сур з Конотопу. І не лише тому, що вона є мамою українського мецената Євгена Сура, а як людина цікавої долі, справжня інтелігентка. Етнічна німкеня, яка свого часу переїхала в Україну з Киргистану і тут знайшла своє кохання, як не прикро, вже також покійного Георгія Сура. Так народилася родина освітян, про подвижницьку працю яких досі з вдячністю згадують чимало людей в Конотопі.

Є в нашій мові такий вислів: «тихою сапою». Це коли без галасу, пафосу та гордині хтось робить значущу і велику справу. Весь свій, некороткий вік, Гертруда Петрівна «тихою сапою»

формувала в своїх молодих земляків найкращі людські риси. Вона, чужа по крові, стала до найпотаємніших проявів душі часткою української землі, вболівала за долю і майбутнє нашого народу. Дуже боліче переживала навалу північних варварів, цю жорстоку і несправедливу війну. І хто знає: чи не порадувала б вона ще деякий час людей своєю лагідною вдачею, аби не кремлівський упир...

Гертруда Петрівна завжди «від дошки до дошки» читала «Бористен». Часто ділилася своїми судженнями про надруковане і з радістю чекала на наступне число щомісячника. Якраз в останній місяці свого життя висловила пропозицію, аби на шальтах журналу з'являвся кросворд. Як було не дослухатися до порад інтелектуалки! Добру пам'ять і любов просебе Гертруду Сур залишила не лише в численних учнях, але й в дружній, патріотичній родині сина. Її невістка Ірина, яка мала у житті багато цікавих і змістовних знайомств, найпершим авторитетом завжди вважала свекруху - Гертруду Петрівну Сур.

Українське суспільство з багатьох історичних причин завжди страждало, на жаль, понині продовжує страждати через брак національної свідомості та освіченості інтелігенції. Тим відчутніше втрата для нашої національної духовної справи такої особистості як Гертруда Петрівна Сур, яка «тихою сапою» все своє життя намагалася зробити цей світ кращим. Вічна пам'ять!

Бористенівці

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашему сайті borysten.com.ua

----- Зміст -----

Стор 1. Пам'яті Гертруди
Петрівни Сур

Стор 2-4 ---ПОТЕРЧАТА---

Стор.5 ПОЧАЛОСЯ
НАВЧАННЯ У ШКОЛІ
УКРАЇНОЗНАВСТВА
В СИРАКУЗАХ

Стор.6 Колонка редактора
Стор.7-8 До непоборимості

нашого народу з нагоди річниці
нашої незалежності

Стор.9-13 Якби не ти, вся
Україна була б Ізюмським
лісом:
пам'яті Андрія Ніколайчука

Стор.14-15 Кросвод від
“Бористену”
Стор.16-19 Наша Церква

---ПОТЕРЧАТА---

Роману Сисоєву поталанило: поранення було легким, і йому мали надати відпустку після шпиталю. Це майже щастя - вирватися з пекла. Хоча чому - майже?.. Щастя. Шкода, що доведеться повернатися до частини.

Вдома добре... Марина в'ється довкола нього, незнає, куди посадити. Дочка обійняла його і сказала:

- Тату, ти пахнеш, як лікарня!
- Марина розміялася:
- Тато якраз і прийшов з лікарні!

Ось зараз він скупається і пахнунтиме, як завжди! Настя все ніяк не хотіла йти спати, ледь уклали. Роман постояв біля її ліжечка, поцілував на ніч і пішов у ванну. Рука майже загоїлася, і він вирішив полежати в теплій воді - недоступна на війні і майже забута втіха! Покрякуючи від задоволення, заліз у воду і заплющив очі. Задрімав. Марина поскребла у двері:

- Ти скоро? Я тебе чекаю! Буде сюрприз!

Він облився холодною водою і ступив на гумовий килимок.

Добре вдома!.. Усе, як зазвичай: його зубна щітка у склянці, стопка чистих рушників на полиці. А це що?..

На рушниках лежала м'яка іграшка - плюшеве ведмежа.

Настунин?.. Він узяв його в руки - і, миттєво вкривши холодним потом, зараз же відкинув.

Точнісінько, як той... Звідки це тут?..

Дивно: стільки трупів бачив - і жодних емоцій, а запам'ятав іграшку...

...Був наказ - у приміщення спочатку «заходить» граната, потім - сам. Гарний наказ - завжди спрацьовувало. Іще - підходячи до будинку, стріляти по вікнах. Навіть якщо будинок здається безлюдним. Навіть якщо там написано «Діти». Якраз такі будинки треба обстрілювати насамперед. Знаємо ми цих дітей!..

У тому підвальні справді були діти. Четверо - дівчинка років дванадцяти та три малюки.

На шматки... Чотири закривавлені трупики. У найменшої - у мертвій руці було затиснуте ведмежа. Точно таке...

Та, зрештою!.. Цих однакових іграшок - у всіх магазинах!

Він обернувся рушником і вийшов із ванної.

На підлозі - мокрі сліди маленьких ніжок.

Настя ж спить! Чого б це їй шильопати босоніж?..

Обережно відчинив двері в дитячу - доњка спокійно спала у своєму ліжечку. Намагаючись заспокоїтися, він притулився до стіни. Мокрий, задиханий, зі свіжим шрамом на передпліччі - добре, що Марина не бачить його зараз... У кімнаті горів нічник, дружина чекала на нього.

- Нарешті! - вигукнула вона і відкинула ковдру. - Сюрприз!
Одягла білизну, яку він їй привіз у подарунок. Бежеве мереживо - спокуса та захоплення...

Ось тільки знизу мале - перетягло живіт, а зверху - велике. Чашечки на кісточках, форму тримають, а наповнення немає.

Він вимучено посміхнувся і ліг поряд. Вона була розчарована: після двох місяців розлуки хіба так повинен реагувати зголоднілий чоловік?

Він мляво обійняв її, зім'яв мереживо на грудях... Одне мереживо. Плоті мало. У цій білизні йому не вистачало... обсягу, чи що...

...А та була - мрія!.. Талія - можна охопити двома пальцями... Груди... Як два заборонені плоди - виглядали з піни мережив... Він таких гарних жінок і не бачив!.. Як вона виривалася, як кусалася, дряпалася, яких тільки погроз не вигукувала!..

...Будинок був розкішний - як і вона сама. Його не здивувало: така жінка мала мешкати саме в такому будинку: перламутрові стіни, кафель під білий мармур на підлозі, білі меблі... Дзеркальна шафа до стелі... З неї Роман дістав бежевий комплект білизни - невагомий, як піна... Коли зірвали з неї одяг, таку саму, тільки чорну, виявили на ній. Це ж треба - на кожен день така білизна!.. От живуть!.. Марина таке на свята вдягатиме...

Марина!.. Куди їй до тієї!.. Зараз новими очима він побачив свою дружину: об'ємна дупа, круглий солідний животик, а зверху - вузькі плічка і два прищики замість грудей... Вузькі темні очі, вузькі губи, костисте обличчя, руді фарбовані шматочки волосся... А подобалася ж! Знаходив у ній якийсь шарм... Ні, вона по-своєму приваблива, але після тієї... Та була особлива...

...Увірвавшись до будинку, її чоловіка вони одразу застрелили. Вона прикрила собою дитину - хлопчика років чотирьох. Він верещав. Олег скопив його в оберемок і зачинив у гаражі. Вона виривалася. Ледве вдвох повалили її на ліжко і прив'язали до

спинок руки та ноги...

... - Ромо... Ти чого? Іди до мене! - покликала його Марина. Він отяжився від того, що нахлинуло.

- Не хочеш? Утомився?

- Угу... - озвався той. Не міг він зараз, зовсім не хотілося.

- Ромо... А ти мені зраджував? - хихікнула вона.

- Ти ж мені дозволила, - грубо озвався він. - Сказала - твалтий, тільки оберігається!

- Я пожартувала, - засміялася вона і з цікавістю піднялася на лікті: - А як це було? Які вони?..

...Як це було?.. На нього накотилася хвиля спогадів. Як вогнем обпалило.

Білі шовкові простиралда... Розкішна жінка в розкішній білизні, прив'язана, як у порнофільмах, знерухомлена... Він розірвав на ній ці мережива, зірвав їх... Пружне тіло під руками... Навіть крики її здавалися криками пристрасті. Він збожеволів. Вони обое з Олегом збожеволіли.

Він навіть не міг уявити, що можна ось так, до світанку... Його сп'яніла влада над нею. У мирний час він не наважився б підійти до такої жінки - худий, непоказний. А з автоматом - красень, силач, мачо... Він накинувся на неї першим. Потім Олег. Потім знову - він...

Таке гостре збудження - спостерігати за ними, а потім знати, що за тобою спостерігають...

Така гостра насолода - ніколи раніше, ні з ким раніше так не було. Марина?.. Та що там - Марина!.. Куди - Марині! На світанку вона вже не кричала. І дитина в гаражі затихла. Замерзла, мабуть: березень був холодний, сніговий, а його кинули туди з постільки, в піжамці.

Ідучи, вони засунули її у рот її ж мереживні порвані трусики - щоб не покликала на допомогу. У кишенні вбитого знайшли ключі, замкнули двері будинку та ворота.

Паркан високий, стіни товсті. У селищі майже нікого - лише їхня частина. Рятувати ні кому...

Він сподівався, що вона померла.

Просто неможливо було б з нею зустрітися без автомата...

...А навіщо вона кричала, що він - потворне чмо, і її гідкі його дотики? Чому плюнула йому в обличчя? І ще - що йому нічим її?..

Що ж, він показав, що є чим...

...Марина обвилася навколо нього.

- Ну, скажи... Адже було?.. Покажи, як ти це робив?

І на нього нахлинуло - злість, досада, пожадливість. Гостра туга за тією, уже недоступною, бажаною, нездійсненою.

- Як? - загарчував він. - А ось так!

Він відкинув її, розкинув на ліжку.

Зірвав з неї мереживо. Накотило - наче це та, а не дружина.

- Ромку! Мені боляче! - виривалася вона. Та він не слухав. Він уже був в іншій реальності, і пристрасть межувала з ненавистю.

Так просто! Не треба вмовляти, втішати, просити... Береш - і все. І хай кричить.

Дружина не кричала - боялася розбудити дитину. Але виривалася майже як та. І це ще більше збуджувало.

Потому вона відвернулася до стіни і тихо заплакала.

- Придурак... тварина... Я тобі цього не пробачу!

- Не пробачиш? - він ривком повернув її до себе. - А навіщо говорила - твалтуй? Тобі, що, не важливо, чи зраджу я тебе? Чи сама тут без мене?..

Він затряс її так, що у неї брязнули зуби.

- Сука!.. Якщо дізнаюся - ноги вирву!

Він підвівся, відчинив вікно, закурив. Теплий вітер трохи заспокоїв його. Її било тремтіння, вона схлипувала і гикала - жалюгідна, розпатлана. Нічник висвітлював її.

- Що за іграшка у ванній кімнаті? - згадав він.

- Яка іграшка? - захлиналася вона.

Він пішов у ванну, увімкнув світло, схопив ведмежа і хотів повернутися до кімнати.

У коридорі стояла закривавлена дівчинка і простягала руку - віддаї!.. Він відсахнувся, позадкував у дитячу кімнату.

На ліжечку замість Насті лежав хлопчик з відірваною рукою - той, із підвалу. А в головах стояла старша і тримала на руках малюка. Поряд з нею - дівчинка з ведмежам у руках і хлопчик у піжамці з мертвенно-блідим обличчям.

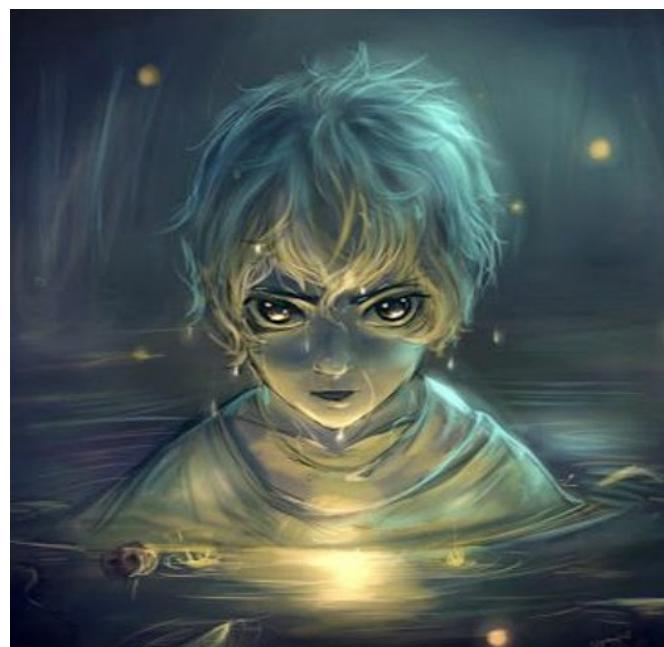
- Ги-и... - виривалося в нього.

Він повільно, боком вийшов із кімнати. На столику в передпокій лежав його пістолет - так поспішав, що залишив його там, де роздягався. Знайомий тягар зброї трохи заспокоїв його.

Вони стояли перед ним - усі п'ятеро.

- Отже, прийшли!.. - прохрипів він і звично натиснув на спусковий гачок.

Він стріляв у дитячі фігури, у ліжечко, у куток з іграшками, у жіночу фігуру, одягнену в мереживну білизну, яка саме вискочила з їхньої спальні. Він продовжував несамовито натискати на гачок навіть тоді, коли закінчилися патрони, хоча перед ним давно вже нікого не було...

Потерча – в українській міфології так називають дитину, яка померла нехрещеною, або власне її душу. Демонічна істота.

Ольга Полевіна,
м. Кропивницький

"Новини"

ПОЧАЛОСЯ НАВЧАННЯ У ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА В СИРАКУЗАХ

Учні та вчителі Школи Українознавства ім. Лесі Українки.

Школа Українознавства ім. Лесі Українки в Сиракузах безперервно працює від 1953 року. Навчання ведеться у парафіяльному шкільному будинку парафії УГКЦ св. Івана Хрестителя. Для власних потреб цей будинок використовує тепер неукраїнська школа, а в суботи приміщенням ділиться зі Школою Українознавства. Тісно нам, -- кажуть учителі, але це найкраща розв'язка проблеми. У нашій школі, як і годиться, навчаються діти всіх українських конфесій.

Цьогоріч Школа Українознавства почала навчання 10 вересня молебнем до Божої Матері в церкві св. Івана Хрестителя, на який зібралось багато дітей у вишиванках і їхніх батьків. Після молебня до дітей звернувся о. декан Михайло Дубович, який м. ін. пояснив символіку свічки та заохочував учнів до навчання і зберігання рідних традицій.

Обов'язки директора школи сповняє Світлана Біггс. Вона й привітала учнів і вчителів шкільним дзвінком з першим днем навчання – днем знань. Багато гарних і мудрих слів сказала пані директор і висловила чимало гарних думок про важливість навчання і школи, побажала всім гарних успіхів у навчанні. – “Успіхів вам, гарного настрою і цікавих уроків. З веселим початком, школярі!”

Директор не забула і не могла забути про важливу подію у житті

кожного з нас – про війну в Україні. – “Через повномаштабне вторгнення Росії на територію України, українці тратять не лише життя, близьких, житло, спокій, а й можливість повноцінно навчатися через загрозу ракетних, а деколи й артилерійських обстрілів. Оскільки вимушене переміщення українського населення досягло історичного мінімуму, школи в усьому світі приймають усе більшу кількість дітей-втікачів. Біля 2.3 мільйона українських дітей рознесло по світу. Із кожних троє українських дітей, лише одна дитина нині живе вдома. Решту, через війну, вивезли до інших районів країни чи за кордон. В інших країнах опинилось 672 тисячі українських школярів. Ці діти – особливе покоління. Вони – обличчя української нації”, -- сказала пані директор, а відтак попросила присутніх хвилиною мовчання вшанувати пам'ять найкращих синів і дочок України, які на фронті боронять нашу Батьківщину від російських загарбників. На закінчення всі присутні заспівали національний гімн України.

Згодом у школі відбулася реєстрація учнів і початок навчання. Хай щастить всім учням, учителям і дбайливим батькам!

Микола Дупляк
Фото: Орися Бакин

----- Колонка редактора -----

Клята війна відволікає від вартісного і значущого. Рашизм, звичайно не має бути забутий, як один із взірців людожерських теорій. І Хуйло разом з Гітлером та іншими диктаторами залишиться в історії як пересторога людству. Решта імен ублюдків, які причетні до російсько-української війни, буде змито з людської пам'яті як смердюче лайно.

А українці повинні зберігати і множити повагу та шану про геройв цієї жахливої доби. І ще про тих, хто формував духовність нашої нації. Пишаюся що маю у своїй бібліотеці цю книгу...

До непоборимості нашого народу з нагоди річниці нашої незалежності

На тридцять першому році незалежності ми зазнали хіба найтяжче випробування від 24 серпня 1991 року. Ворог який має історичний намір нас "стерти з лиця землі" щоби не тільки забрати нашу землю але і нашу історію та спадщину пішов на нас всіма силами визначеними злочинами у міжнародному кримінальному праві, агресією, злочиністю проти людства, воєнними злочинами та намаганням геноциду. Ми відстоали.

Це мав бути початок кінця нації яку багато разів старались стерти з лиця землі. Нескорена нація, вона хіба проклята положенням географії і політичної стратегії у центрі цивілізованої Європи, ну і очевидно східно-північним сусідом. В додатку, той привабливий але клятий кров'ю чорнозем та славна хоч трагічна історія. Фактично здавалось досі нас ніхто не любив. Не любили сильні ні слабі світу. Вселенська церква Риму, не любив Царгород. Здавалось ми завжди були на перешкоді усім.

Однак ще одне випробування це теж поновне гартування. Хочеться вірити, що і світ врешті прозрів. Мабуть не з великої любови до нас, як з причини власного застереження і захисту перед найбільшою неприродною світовою загрозою. Сьогодні багато наших союзників це хіба колишні агресори проти нас. Залишився один ворог – москаль. Ми правда його породили, так само як Господь породив ангелів та дияволів. Від Київського князя, змішане ордами дикого населення приходить це лихо породжене не на

чорноземі, а на болотах.

Що більше проявила Україна та українська нація сьогодні, тобто народ України та українці за кордоном за цей останній проміжок тобто пів року тяжкої кривавої війнинетільки здавалася б військово сильнішим агресором, але також агресором який не діє цивілізованими правилами війни чи міжнародними прийнятими нормами і зухвало не розчислюється з світом? Ми, українці показали себе одержимими і гідними борцями і захисниками своєї землі. Там де нам бракує зброї чи сили, нам уможливлює перемогу глибока віра у свою перемогу та допомога і прихильність добрих людей з різних куточків світу. Народ став як один проти свого відвічного ворога та розкрив очі цілого світу на явище, що таке дика Москва.

Остаточну перемогу можна і треба не очікувати, а до неї змагати всіма силами людського і козацького духа та матеріальної підтримки наших союзників і приятелів. Україна не тільки показала, що вона відповідний кандидат до НАТО і ЄС але і потенційно передовий член цих структур. Правда тут немає і без менш позитивних сторінок, але вони відносно дрібні і не заслуговують на увагу коли ми відмічуємо нашу незалежність та героїзм нашого народу.

Гаслом цьогорічного відзначення повинно бути "Україна кличе всіх її дітей" - посилити нашу посвяту, працювати ще тяжче, щоб наша українська земля з границями 24 серпня 1991 року була в повній вільні

і суверенна. Також ми не повинні зволікати, а щиро і на кожному кроці висловлювати свою вдячність нашим союзникам і друзям по стороні Східної Європи, наших найближчих сусідів та не забувати наших американських, англійських чи інших друзів, включно з Японією і Австралією.

Зокрема віддаємо честь і шану головно-командуючому, його оборонному міністру, генералам, старшинам, до останнього воїна. А також кожному волонтеру, молоді та бабці і дідусяві які тримають на захист у своїй сільські хаті вибухову рідинну чи порох. Цей народ дійсно непоборимий і служить прикладом для своїх національних братів і сестер поза Україною, і не тільки їх, але звичайних чужинців котрі так масово і суттєво з подивом відгукнулися у час великого потреби для нашого народу. А найголовніше віддаймо молитву вдячності і прохання Господу Богу за його

допомогу наданням чіткої сильної волі нам відстояти агресію зла та уможливити перемогу добра.

“До великого моменту” писав великий каменяр, Іван Франко. Дійсно “кожен може стать Богданом як наступить слінний час.” Нині дійсно інші війни і кожен може причинитися до перемоги різною зброєю від ракети до інформації бо ввесь світ став свідком великого лиха і ввесь світ може і повинен стати учасниками йому відсічі.

Запалім свічку з великим смутком та співчуттям за наші великі жертви у цій війні та приступаймо до торжества річниці нашої незалежності з великою надією та вірою у силу нашого народу. Василь Симоненко писав: “народ мій є, народ мій завжди буде, ніхто не перекреслить мій народ!”

Це дійсно так! Ми сьогодні не тільки свідками але і учасниками нашого буття і непоборимості! Слава Україні!

15 серпня 2022 року
Аскольд С. Лозинський

Автор: Дарина Сухоніс-Табацька

Якби не ти, вся Україна була б Ізюмським лісом:

пам'яті Андрія Ніколайчука

Ця міна розірвалася у серці кожного з нас і залишила тисячі уламків. 17 вересня, виконуючи бойове завдання у Харківській області, загинув Андрій Ніколайчук, офіцер 93-ї ОМБр. За цим стриманим і сухим повідомленням – ціле життя. Життя неймовірної людини, яка вміла дружити і любити, для якої військовий подвиг і честь були не просто словами. Він воював за свої ідеали і гідне майбутнє всіх нас.

З дитинства Андрій мріяв про військову службу, адже взірцем для нього був дідусь. І після початку повномасштабного вторгнення він навіть взяв собі позивний на його честь – Юрко. Він мав не одну вищу освіту, завжди працював над собою, а під час повномасштабного вторгнення був заражований до аспірантури.

Андрій проішов АТО. Працював у бізнесі. Свого часу він відкрив паб «Сектор Б» – це був період розквіту ветеранського бізнесу у Дніпрі. Назву «Сектор Б» паб отримав на честь місяця розташування рідної роти, а стіни та стелажі закладу прикрасили пам'ятні дарунки побратимів. Також Андрій працював у поліциї, довгі роки був частиною холдингу «Наше місто» – очолював відділ реклами. Але ніколи не відмовлявся від журналістських авантюр – був учасником карколомних соціальних експериментів з колегами-журналістами, а також завжди говорив: **«Війна триває, про неї треба писати!»**

Потім він став викладачем військової кафедри Університету митної справи та фінансів. І цим відкрив нову грань себе. Андрій міг не просто вчити, а зацікавити.

Курсанти поважали його за професіоналізм, прямоту та чесність. Неймовірне почуття гумору. Усе це дозволило йому стати не просто викладачем, а другом і наставником. Його лекції хотілось відвідувати не тому, що треба, а тому, що цікаво. 27 лютого 2022 року він сказав мені телефоном: «Я не можу не піти, ти розумієш?» I пішов. У складі 93-ї ОМБр він з побратимами звільняв Тростянець, а потім довгі п'ять місяців тримав оборону Харківщини, не даючи ворогу прорвати лінію фронту далі.

Він завжди жартував, навіть про війну. Дивився прямо в обличчя небезпеці і вмів знайти спільну мову абсолютно з кожним. Під час наших волонтерських поїздок на питання «як справи», він завжди казав: «Лізуть, падли, але ми їх давимо!»

Одного разу, коли ми з подругою-волонтеркою їхали до Андрія з побратимами, аби привезти необхідні речі, ми заблукали. Це відбулося в селі Барвінкове. Ми їхали і їхали, але не впізнавали пейзажі. Тут зателефонував Андрій і просто почав нас сварити і кричати страшим голосом, бо ми звернули не туди:

«Ще б десять хвилин дороги, і ви б побачили бурятів!» – лаявся він.

I в цьому був увесь Андрій – він оберігав усіх навколо, хоча сам ризикував щоденно. Усі побратими мають покілька неймовірних історій, пов'язаних з майором Андрієм Ніколайчуком. Усі волонтери знали – якщо це сказав Ніколайчук, то це буде саме так. У нього була дуже рідкісна риса – він щиро допомагав

і не заздрив чужим перемогам. Він робив усе від нього залежне, аби допомогти побратимам, але ніколи не просив чогось для себе. «Напиши про Барсуга, про Вікінга! Це люди, яких повинен знати світ!» – казав він, але сам завжди відмовлявся від інтерв'ю. «Я терпіти не можу публічність! Це не мое! Досить фотографій!» – віджахтувався він.

Але врешті дав мені обіцянку – інтерв'ю буде, але після перемоги. Того сонячного суботнього ранку він спілкувався з багатьма. Ми поговорили про роботу, він знову жартував і казав, що вночі не виспався, тому надолужить все в дорозі. Він надіслав багато світлин з Барвінкового, де колись були їхні позиції. Він посміхався і згадував все, попри неймовірну втому за ці довгі місяці служби.

Того сонячного суботнього ранку він спілкувався з багатьма. Ми поговорили про роботу, він знову жартував і казав, що вночі не вистався, тому надолужить все в дорозі. Він надіслав багато світлин з Барвінкового, де колись були їхні позиції. Він посміхався і згадував все, попри неймовірну втому за ці довгі місяці служби.

¹ Але через декілька годин він загинув. Немає нічого страшнішого, ніж прочитати дороге для тебе прізвище поруч з цифрою 200...

Його забрала війна. Він віддав своє життя і безперечно врятував не одну сотню інших за ці місяці. Можна по-різному назвати це, але суть не зміниться. Мати поховає сина. Діти не побачать батька. Україна втратила гідного і чесного, того, хто робив цей світ кращим. Його геройзм був настільки неосяжним, як і його скромність. У жовтні йому б було тільки 42... **I якщо десь там нагорі є військо, до нього доєднався найкращий командир!**

Дружина Юлія, троє дітей Аріна, Олександра і Дмитро, сестра, батьки та багато друзів, які завжди пам'ятатимуть його.

З сестрою Крістіною та маленьким племінником Максимом і мамою Катериною Леонідівною вітчимом Валерієм Петровичем і дітьми

Панахида відбулася в Свято-Духівському храмі Дніпра. Поховали героя на Краснопільському кладовищі - серед побратимів, які поклали життя, рятуючи нас на землі, а зараз стали янголами-охоронцями на небі.

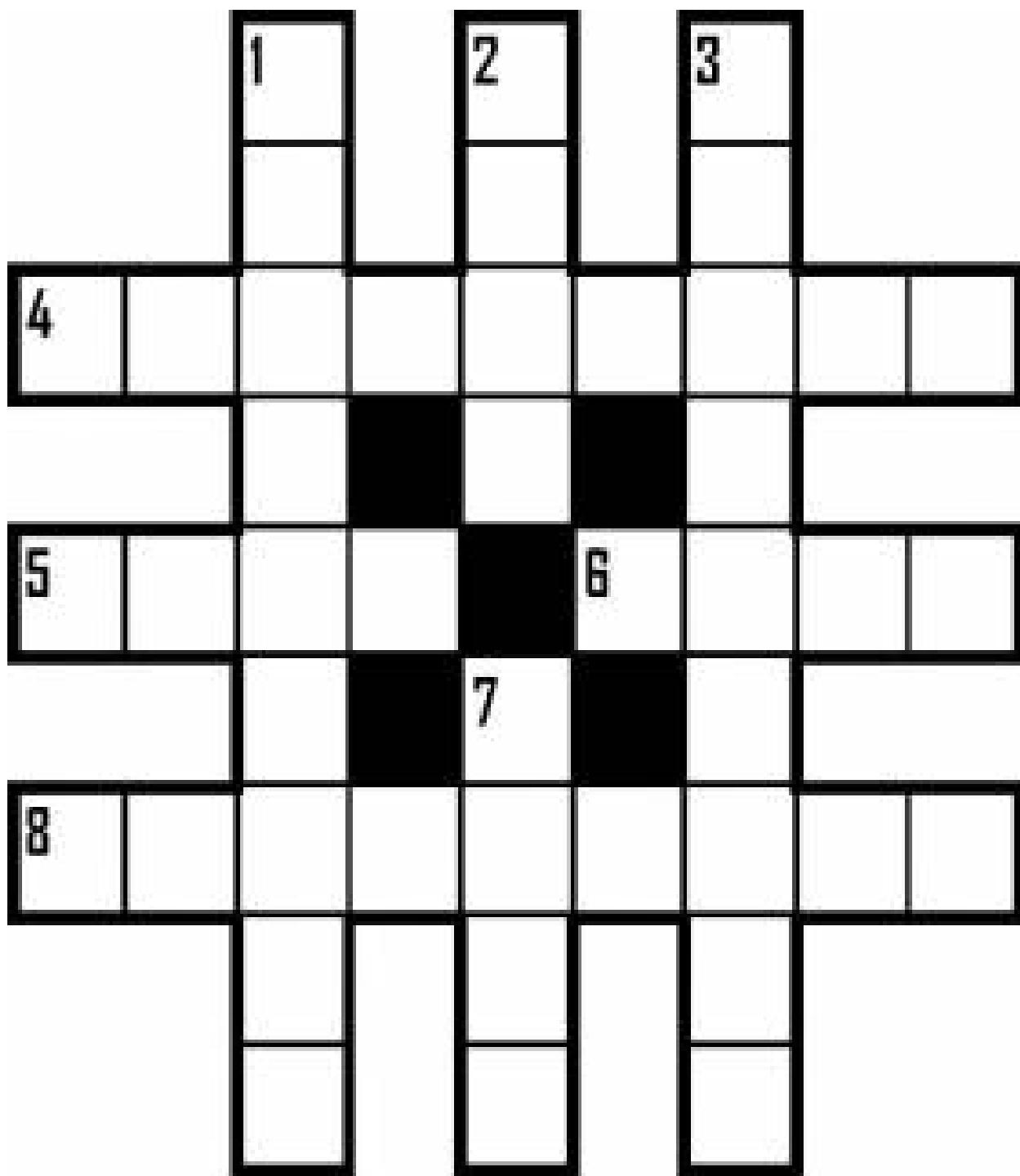
У жовтні Андрію б виповнилося 42 роки...

Кросвід від "Бористену"

На прохання нашої давньої читачки пані Гертруди Петрівни СУР
ми започатковуємо нову рубрику - "Кросвід від "Бористену""!
Адже тренувати мозок не менш важливо, ніж м'язи! Цього номеру
пропонуємо вам кросовд на тему "Мова"!

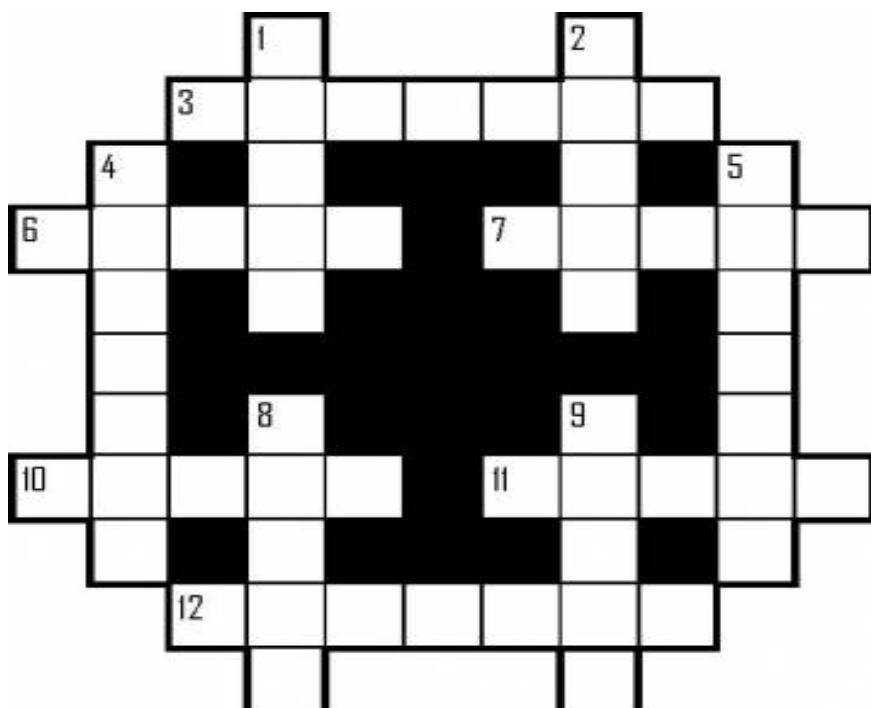
Редакція "Щомісячника"

По горизонталі: 4. В ієрогліфічних системах письма – знак, що позначає слово (а не поняття). 5. Здатність людини говорити, висловлювати свої думки. 6. Одна із офіційних мов Південно-Африканської Республіки. 8. Запозичене чи створене за зразком якоїсь іншої мови слово чи вираз, що порушує норми даної мови.

По вертикалі: 1. Ходячий образний вислів; приказка. 2. Умовна говірка якого-небудь соціального середовища, в якій є специфічні слова й вислови, незрозумілі для сторонніх. 3. Одна з двох абеток старослов'янської мови. 7. Класична перська мова – літературна мова персів, таджиків та ін.

По горизонталі: 3. Сукупність слів певної мови, її окремих сфер чи діалектів. 6. Одна з іранських мов, поширення в Ірані, Афганістані, Пакистані, Індії, Іраку, Об'єднаних Арабських Еміратів. 7. Друга офіційна мова Нової Зеландії. 10. Стара назва літери "д". 11. Мовна одиниця, що являє собою звукове вираження поняття про предмет або явище об'єктивного світу. 12. Слови, які мають однакове звучання, але відрізняються значенням і написанням.

По вертикалі: 1. Відтворена письмово або в друкованому вигляді авторська праця, документ, пам'ятка тощо. 2. Відрізок звукового потоку мови, що складається з одного або кількох звуків і визначається зміною наростання і спаду звучності. 4. Видлення у мовленні складу в слові або слова у словосполученні за допомогою фонетичних засобів (інтонації чи тривалості звучання). 5. Мова-предок групи споріднених мов, теоретично реконструйована на основі порівняння мовних фактів. 8. У писемності деяких європейських мов – дві крапки над буквою голосного звука, які показують, що його треба вимовляти відокремлено від попереднього голосного звука. 9. Жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій або соціальних прошарків.

НАША ЦЕРКВА

Видання благословив Архієпископ і Митрополит Києва - Матері міст Руських, Галицький, Патріарх всієї Русі-України, Свято-Успенських Києво-Печерської та Почаївської Лавр Священоархімандрит ФІЛІПРЕТ

Релігійний додаток часопису "БОРИСТЕН" №13 (2019)

*«Бог Всемогутній, тому може творити чудеса і являти милість на всякому місці», -
Митрополит Епіфаній*

В чому сенс цього нашого паломництва і паломництва взагалі?

Паломництво - це не просто подорож до якогось місця, прославленого явленням чудес і милості Божої, святынями чи життям праведників. Так, справді, коли ми вирушаємо в паломництво - ми долаємо певну відстань у просторі. Але головним у ньому є той духовний зміст, який ми вкладаємо в цю подорож. Бо без

духовного змісту паломництво перетвориться на звичайну туристичну поїздку, подорож задля розваги та відпочинку.

Як християни ми знаємо, що Бог є всюди присутній. Тобто Він завжди і одночасно є в кожній точці всього простору. Саме тому Господь не потребує переміщення Сам і досяжний для всякого на кожному місці.

Знаючи це ми можемо спитати себе: а для чого тоді потрібне паломництво? Якщо Бог є всюди, то Він є і там, де кожен з нас зараз перебуває. Навіщо тоді виrushати в дорогу до святого місця, щоби там піднести молитву – якщо ми можемо помолитися вдома чи у своєму парафіяльному храмі?

Відповідь на це питання така: ми виrushаємо в дорогу, стаємо паломниками для того, щоби вшанувати милість Божу, особливо явлену в певному місці, явлену через певні святыни. І водночас – щоби через дорогу отримати духовний досвід.

Бог всемогутній, тому можетворити чудеса і являти милість на всякому місці. Але з досвіду ми знаємо, що є такі місця, в яких Його присутність виявляється особливо. Таким місцем, наприклад, є храм. Такими є місця земного життя Спасителя – Єрусалим, Віфлеєм та інші. Такими є місця подвигу праведників. Такими є святыні – моці, чудотворні ікони та інші святыні. Такими є благословені джерела.

Ми, як люди, складаємося з матеріального тіла і невидимої душі. У єдності вони складають людську природу. І ми знаємо, що речі, які стосуються нашого духовного стану, впливають і на тіло. Також і навпаки – стан тіла здатен впливати на душу.

Господь, виявляючи особливу Свою присутність у певних місцях діє так не тому, що Він ніби більшою мірою присутній там, ніж де-інде. Він діє так заради нас, щоби ми, перебуваючи у такому місці або біля таких священих предметів, віддалялися від турбот і піклування про речі світу цього та більшою мірою зосереджувалися на спілкуванні з Ним.

Отже, коли ми виходимо зі свого дому і йдемо до храму, щоби помолитися,

то робимо це не тому, що вдома нашу молитву Бог нібито не почує, але тому, що храм є особливо виділене у просторі місце, присвячене Богу. І ми, прямуючи до храму, ніби залишаємо за його порогом піклування повсякденні та в ньому більшою мірою зосереджуємося на спілкування з нашим Творцем.

Те саме стосується і паломництва. Всякий храм є домом Божим. Але кожен з нас з власного досвіду духовного життя знає, що коли регулярно приходимо до своєї парафіяльної церкви, то можемо відчувати ніби звичку до святыни. І для оновлення нашого духовного відчуття спілкування з Господом, як справді моменту особливого, нам допомагають паломництва, коли виrushаємо в далеку дорогу.

Справжнє паломництво для нас кожного разу стає оновленням духовного відчуття. Ми прямуємо туди, де Бог чи Його святі явили особливу милість через чудеса, де є ікони і моці угодників Господніх, через які діє благодать. Де через благословені джерельні води Бог дає допомогу потребуючим. І дорогою ми ніби віддаляємося від всього буденого, звичайного, а зосереджуємося на тому, що ми йдемо до Бога, до Його Пречистої Матері та до святих.

Апостол Павло нагадує християнам, що хоча за умовами земного життя кожен з нас має певне місце перебування, яке називає своїм домом, однак всі ми є подорожніми в світі цьому. Апостол каже, що тут, у світі, який лежить у злі, ми не маємо домівки, але прямуємо через нього до Дому Отця нашого Небесного. Тож подорожування до святынь повинне фізично нагадати нам про цю істину тимчасовості нашого перебування тут. Ми поліщаємо все звичне для нас, все повсякденне, буденне для того, щоби прославити Бога у

окремому шанованому місці. Такому, як це благословенне явленням Богородиці та численними чудесами джерело на Заглинній.

Ми приїздимо до цього лісу не заради того, що тут нібито «більше благодаті» чи «сильніша енергетика». Чимало християн, піддаючись духові світу цього, шукають у поїздках до святынь чогось виняткового, як кажуть – ексклюзивного, тобто доступного не всім. Такі думають, що десь далеко є «сильні святині», і якщо саме до них поїхати, то там можна взяти «більше благодаті». Хто так думає про паломництво, той помилюється.

Бо сила Божа не вимірюється відстанню або ще якимись земними мірками. Господь являє Свою благодать заради нашого духовного налаштування, заради відкритості дверей нашого серця, коли ми справді хочемо прийняти її. Тому для одних, хто з вірним розумінням та настроєм виришає в паломництво, воно стає духовно корисним. А інші бувають більше туристами, ніж паломниками, доляючи відстань і оглядаючи нові місця, але залишаючись духовно віддаленими від Бога.

Тому бажаю всім нам, дорогі брати і сестри, щоразу виришати до святынь так, щоби і сама дорога наша, і наша молитва у святому місці були угодні Богу. Нехай Господь допомагає нам відчути, що ми тут, в світі цьому, лише подорожні, але також що дорога наша – не блукання манівцями чи ходіння навколо, але цілеспрямований шлях, завершення якого – біля Бога.

І нехай Пресвята Владичиця наша, Богородиця і Приснодіва Марія, Яка віддавна явила тут, серед лісу, на джерелі, милість свою і продовжує являти через цілющі води, допомагає всім нам прийти до істинного невичерпного джерела – до Сина Свого, Який щедро подає нам воду житву – благодать Духа Святого.

Пресвята Богородице, допомагай нам! Пресвята Богородице, просвіти нас світлом Сина Свого! Амінь.

"НОВИНИ"

Митрополит Епіфаній зустрівся з начальником Служби військового капеланства ЗСУ

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 22 вересня 2022 року зустрівся у своїй резиденції - Митрополичому домі з начальником Служби військового капеланства Збройних Сил України полковником Олексієм Терещуком.

У зустрічі також взяли участь голова Синодального управління військового духовенства митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан, заступник голови СУВД з міжнародної та міжконфесійної співпраці протоієрей Костянтин Холодов та заступник голови СУВД по співпраці зі Збройними Силами України протоієрей Леонтій Никитенко.

Під час спілкування сторони обговорили питання втілення норм закону «Про Службу військового капеланства».

Окрім того, мова йшла про передавання найкращого світового досвіду функціонування інституту військових капеланів з урахуванням нашої специфіки, процес підготовки, процедуру призначення і відкликання капеланів та особливості душпастирської опіки у війську.

«Наши капелани пройшли випробування горнилом війни. Під час активних бойових дій вони залишалися разом з військовими. Тож у них достатньо сили духу й волі, щоби духовно опікуватися нашими воїнами, які захищають Батьківщину від російської навали», - зокрема сказав Предстоятель автокефальної Української Православної Церкви.

Прессслужба Київської Митрополії
Української Православної Церкви (ПЦУ)

Meest®

ДОСТАВКА
ПОСИЛОК
У 19 КРАЇН
СВІТУ

Скористайтесь швидким та зручним сервісом доставки від Meest і відправляйте посилки своїм рідним та близьким у 19 країн світу! Окрім цього, Meest пропонує одні з найнижчих цін на доставку відправень у країни Європи, США та Канаду, оскільки розуміємо як це важливо у такий непростий для усіх час. Неодмінно скористайтеся можливістю відправляти посилки за зниженою ціною на доставку за кордон та економте разом з нами!

ua.meest.com

